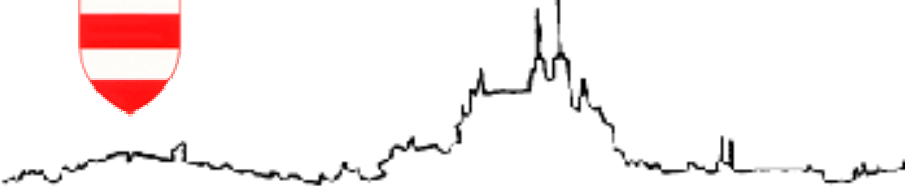

ROZVOJ MĚSTA BRNA

G. Petříková, 2005

Základní údaje

<http://www.brno.cz>

Zeměpisná poloha

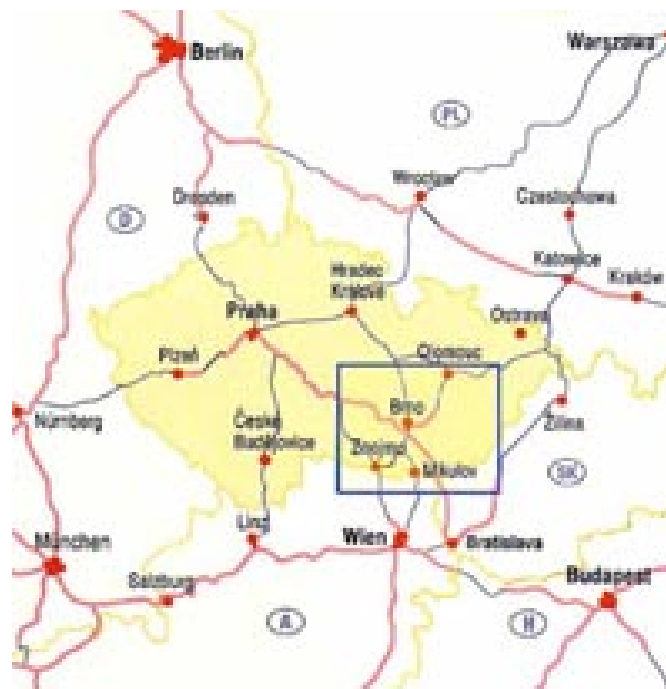
- **49° 12' severní šířky**
- **16° 34' východní délky**

Nadmořská výška

- **190 - 425 m n. m.**

Přibližná plocha

- **230 km²**
- **2. největší město ČR**
- **průmyslové, obchodní, kulturní a vzdělávací centrum jižní Moravy**
- **správní centrum Jihomoravského kraje**

Počet obyvatel (r. 2004)

- **369 299 (trvale bydlících)**
- **během dne mnohem vyšší**

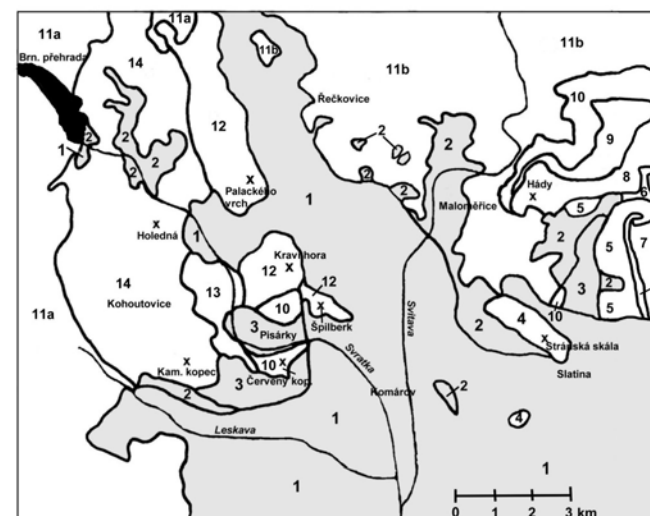
Geologie

Upraveno podle: Geologie Brna a okolí

- brněnský masív – nejst. jednotka (600 mil. let), metamorfity a vyvřeliny
3 části – záp. a vých. granodioritová, uprostřed metabazitová – starší, relikť oceánské kůry
- zbytky devonských sedimentů na Červeném a Žlutém kopci
- prvohorní devonské vápence Mor. krasu (Hády)
- drahanský kulm (slepence, droby, břidlice) na vých. okraji města
- druhohorní jurské vápence v jv. části města
- karpatská předhlubeň – třetihorní vápnité jíly a písky, klastika (brněn. písky)
- čtvrtohory - ukládání spraší, vznik štěrkopískových teras při zahlubování vodních toků

ČESKÝ MASÍV
■ brněnský masív
■ Moravský kras
□ kulm
□ ZÁPADNÍ KARPATY
□ karpatská předhlubeň

TŘETIHORY - NEOGÉN

- 1 vápn. jíly (tégly) a písky (sp. baden)
- 2 bazální a okraj. klastika (brněnské písky) (sp. baden)
- 3 jemnozrnné i hrubozrnné písky a jíly (ottang)

DRUHOHORY - JURA

- 4 vápence

PRVOHORY - SPOD. KARBON (KULM)

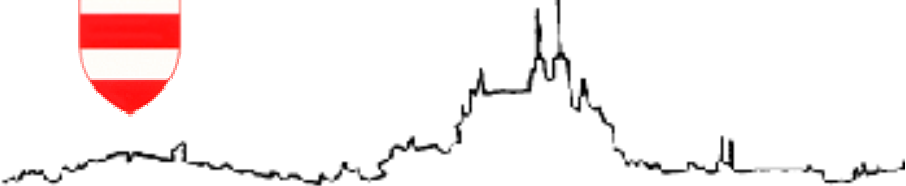
- 5 slepence
- 6 droby
- 7 břidlice a piskovce

PRVOHORY - DEVON

- 8 křtinské vápence
- 9 vilémovické vápence
- 10 slepence a piskovce

STAROHORY

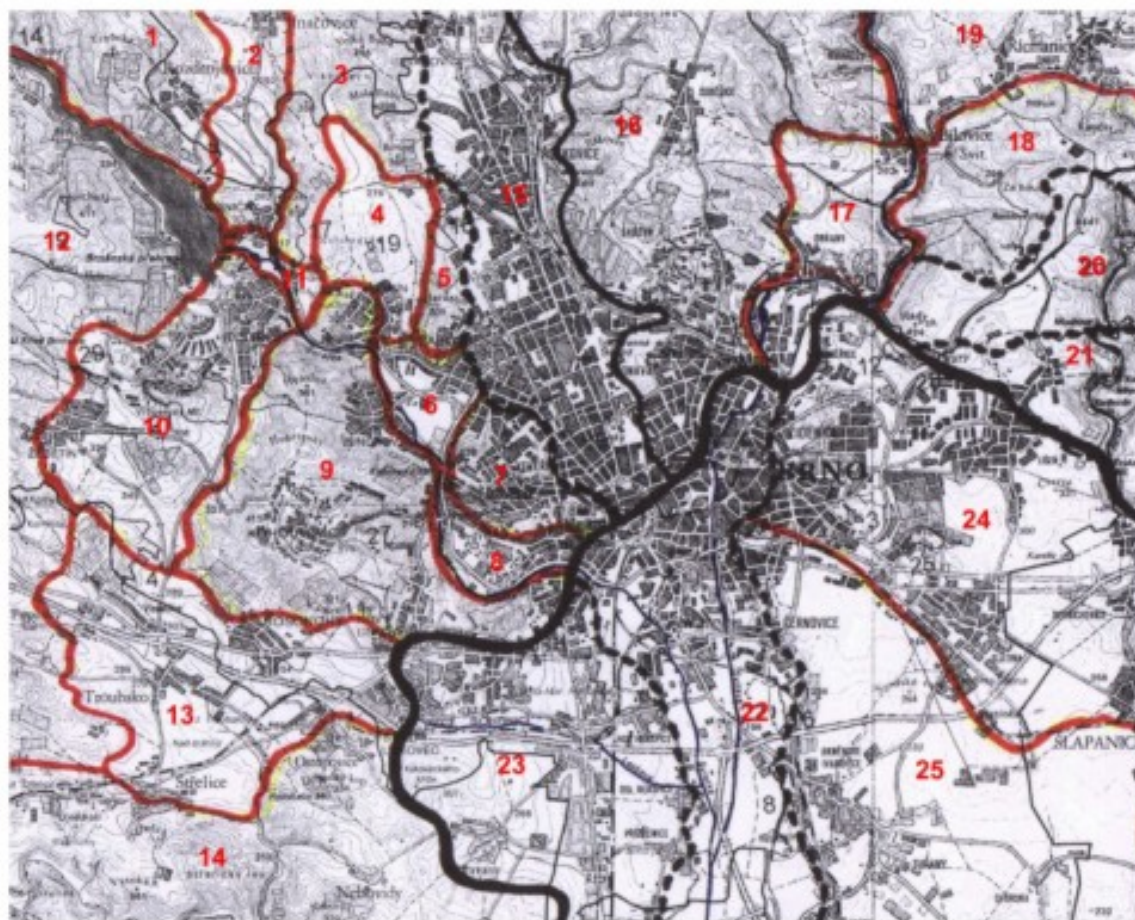
- 11a granity a granodiority
- 11b granodiority
- 12 bazalty
- 13 trondhejmity
- 14 diority a gabra

Reliéf

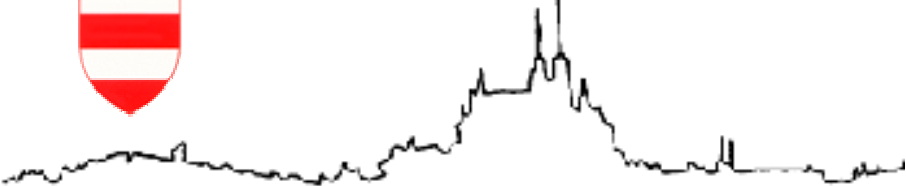
Zdroj: Zeměpisný lexikon

Vyšší geomorfologické jednotky			
provincie	subprovincie	oblast	celek
Česká vysočina	Českomoravská subprovincie	Brněnská vrchovina	<i>Bobravská vrchovina</i>
			<i>Drahanská vrchovina</i>
<i>Západní Karpaty</i>	<i>Vněkarpatské sníženiny</i>	<i>Západní vněkarpatské sníženiny</i>	<i>Dyjsko- svratecký úval</i>

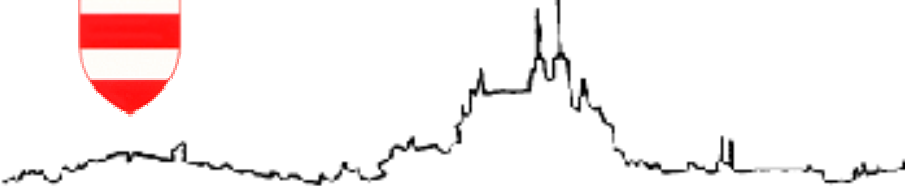

- hranice geomorfologické podsoustavy
- hranice geomorfologického celku
- hranice geomorfologického podcelku
- hranice geomorfologického okrsku

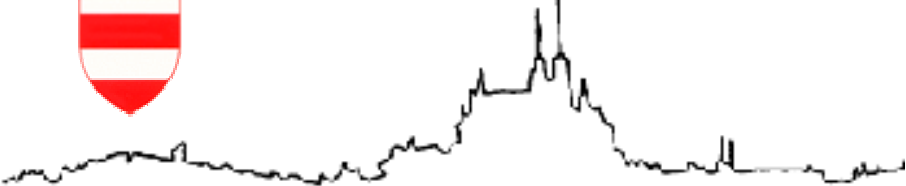
1 0 1 2 3 4 km

Celek	Podcelek	
Bobravská vrchovina	Lipovská vrchovina	<ul style="list-style-type: none"> • sz., z. a jz. části města, Petrov • hřbety a prolomy ve vyvřelých horninách (granodiority a diority) • prolomy protékané vodními toky (Svratka, Vrbovec, Leskava), výplň – čtvrtohorní fluviální sedimenty • na hřbetech četné mladší sedimenty • na východním okraji úzké hřbety tvořené metamorfovanými horninami metabazity – Špilberk, Palackého hřbet, Babí hřbet
	Řečkovicko-kuřimský prolom	<ul style="list-style-type: none"> • úzká protáhlá sníženina na S Brna vzniklá ve vyvřelých horninách, vyplněna třetihorními sedimenty a spraší

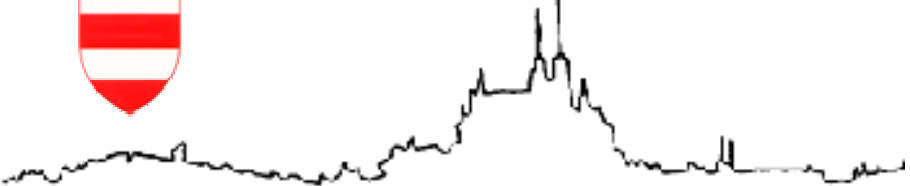

Celek	Podcelek	
Drahanská vrchovina	Adamovská vrchovina	<ul style="list-style-type: none"> • sv. část města po Černá Pole • členitý povrch tvořený granodiority a rozřezaný Svitavou a jejími přítoky
	Moravský kras	<ul style="list-style-type: none"> • sníženina protékaná Svitavou (Obřany), vyplněná fluviálními sedimenty
	Konická vrchovina	<ul style="list-style-type: none"> • krasová plošina na prvohorních vápencích (Hády, sever Líšně • členitý reliéf s údolím Říčky s horninami devonského kulmu

Celek	Podcelek	
Dyjsko-svratecký úval	Dyjsko-svratecká niva	<ul style="list-style-type: none"> • j. a jv. části Brna • plochý, místy pahorkatinně zvlněný reliéf • akumulární roviny podél řeky Svatky a Svitavy se čtvrtohorními fluvialními sedimenty táhnoucí se od středu města k jihu • na východě sousedí s plošinou tvořenou terasami řeky Svitavy • po obou stranách vyšší reliéf s mocnými sprašovými pokryvy (Židenice – Slatina, Bohunice – Modřice) • ostrovy jurských vápenců (Bílá hora, Stránská skála)
	Rajhradská pahorkatina	
	Pracká pahorkatina	

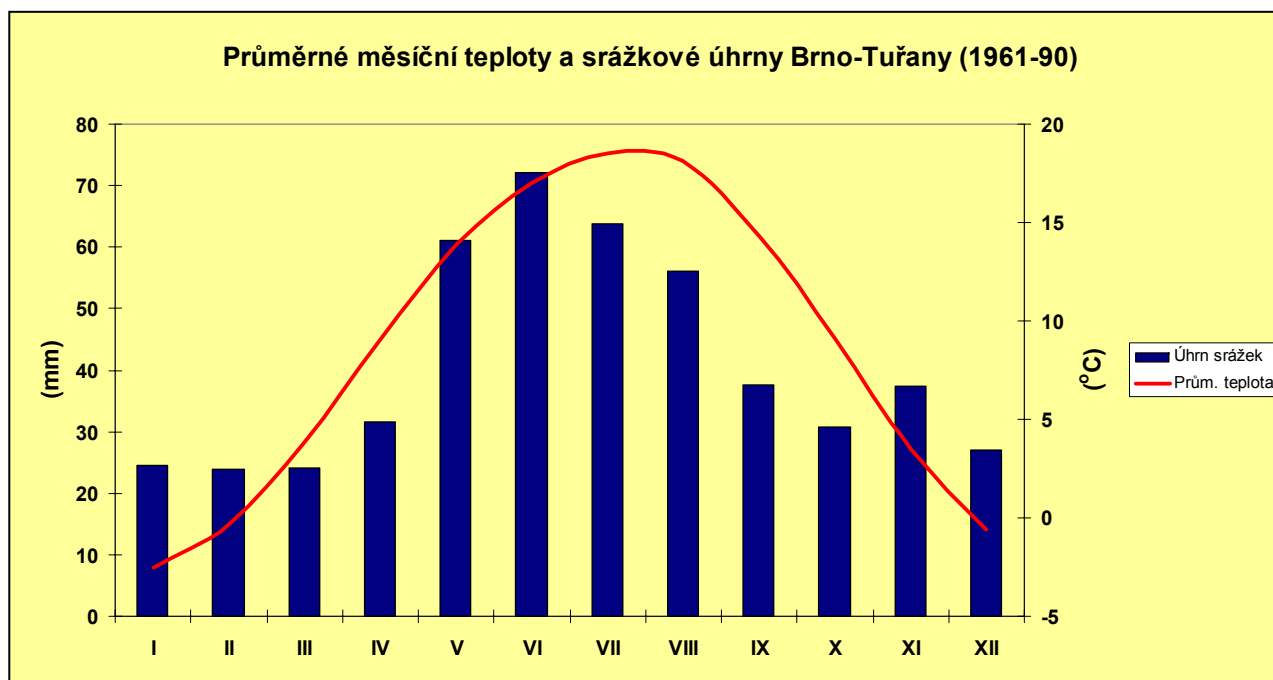

Klimatické údaje

Zdroj: ČHMÚ

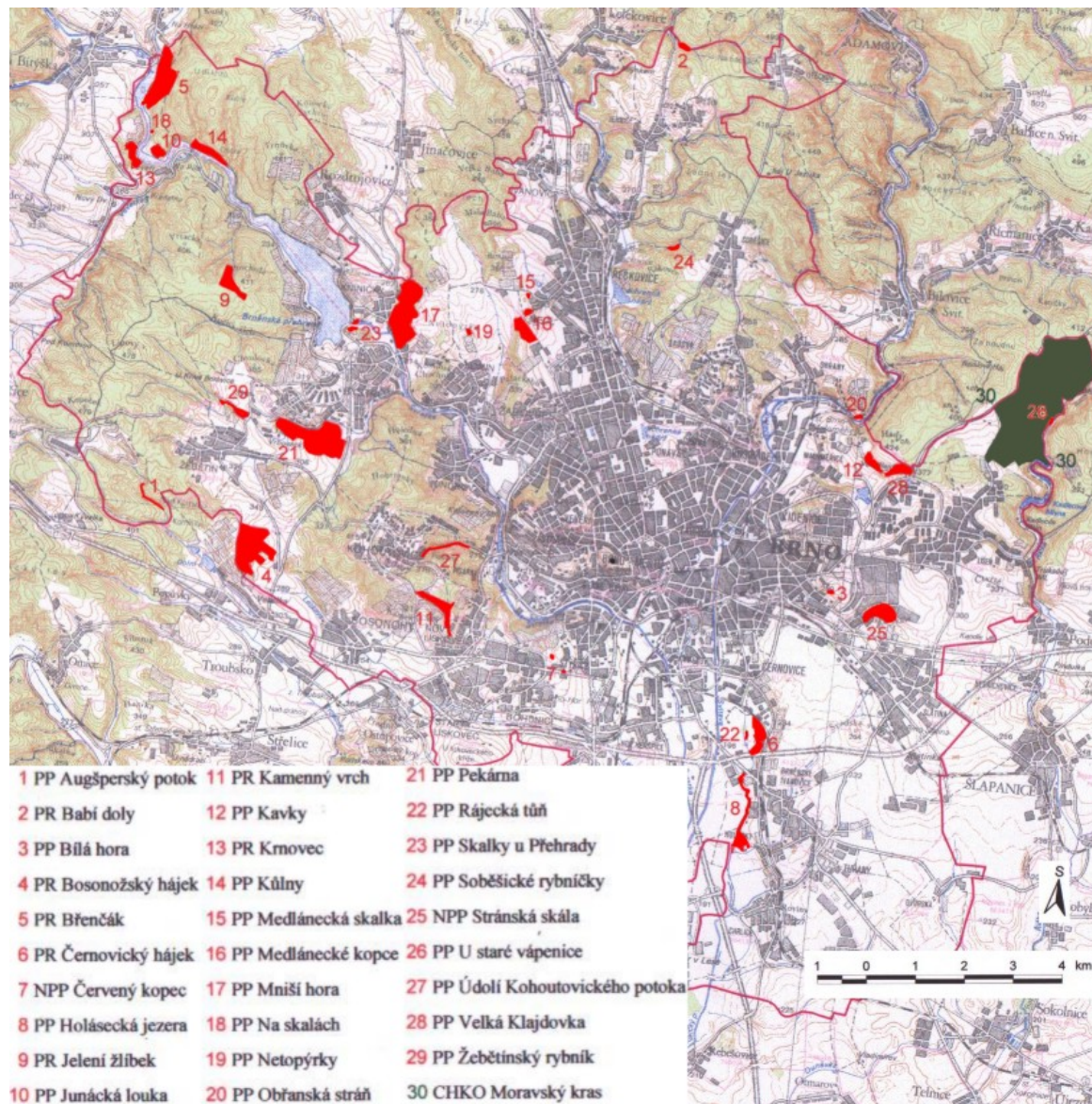
	Brno	ČR
Prům. roční teplota vzduchu (1961-90)	8,7 °C	7,5 °C
Prům. srážkový úhrn (1961-90)	490 mm	676 mm

Chráněná území

Zdroj: AOPKČR

Velkoplošná CHÚ

- **CHKO Moravský kras**

Maloplošná CHÚ

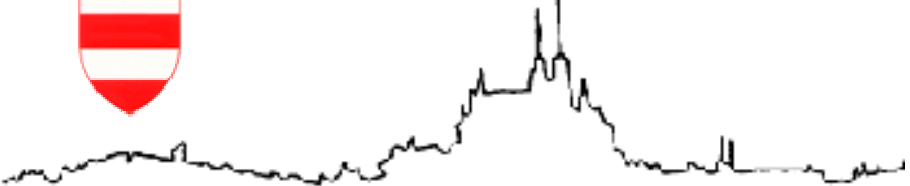
- **NPR – Hádecká planinka (1950)**
- **2 NPP – Stránská skála (1978) a Červený kopec (1970)**

- **7 PR**

- **20 PP**

Přírodní parky

- **Podkomorské lesy, Baba, Údolí Říčky**

Intravilán města

- **Velké zastoupení městské zeleně**
- **Enklávy lesních porostů**
- **Početné zahrádkářské kolonie**
- **Nevyužívané průmyslové plochy – brownfields**
- **Hustá síť železnic izolující rozsáhlé plochy**
- **Nerovnoměrně rozvinutý příměstský – suburbánní prostor**
- **Stuhový rozvoj města (S-J)**

Obyvatelstvo

- Pokles počtu obyvatel
- Negativní přirozený přírůstek
- Migrace z města, suburbanizace
- Stárnutí populace

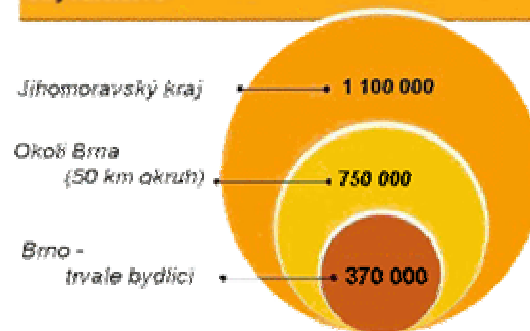
Počet obyvatel (2004): 369 299

Muži: 175 151

Ženy: 194 148

Obyvatelstvo

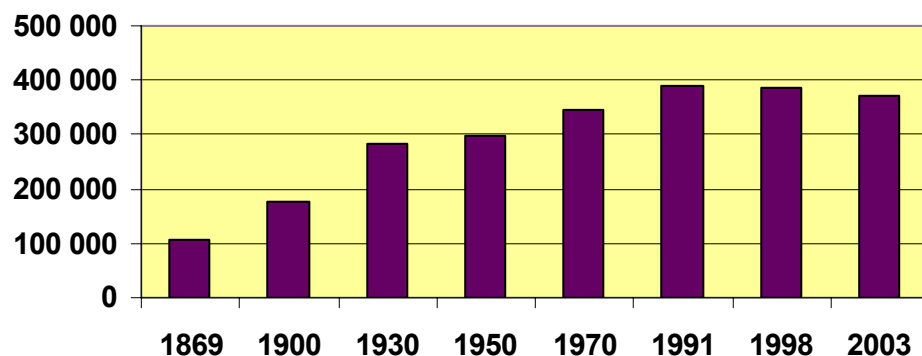

Věková struktura

	Brno	ČR
0-14	14,6%	16,5%
15-59	65,0%	65,3%
60+	20,3%	18,2%

Zdroj: <http://www.brno.cz> a ČSÚ

Vývoj počtu obyvatel v Brně

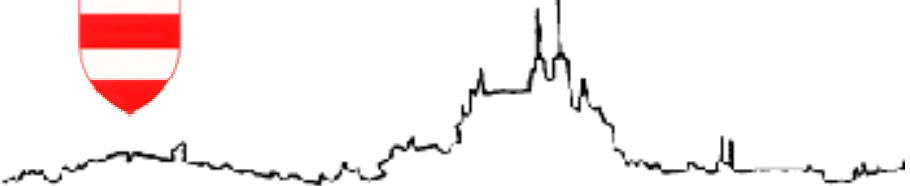
Hospodářský profil

Průmysl zajišťuje asi 29% zaměstnanosti

- velký význam strojírenství a elektrotechnického průmyslu, restrukturalizace starších výrobních společností, ztráty pracovních míst
- zastoupení chemického, potravinářského a textilního průmyslu
- rozvoj nových odvětví – informatika, telekomunikace, lékařská technologie a výroba výzkumných nástrojů

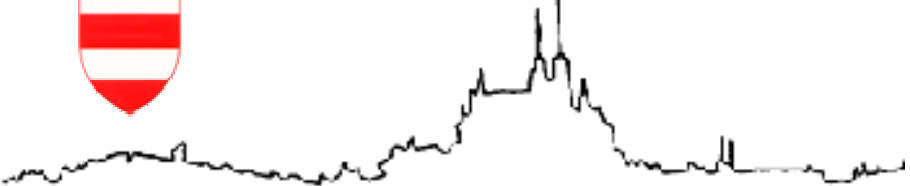
Rychlý růst sektoru služeb – 2/3 zaměstnanosti

- nejvíce podnikatelské služby, maloobchod a zdravotnictví
- středisko výstav, konferencí a veletrhů
- vysoká koncentrace vyššího vzdělání (6 státních vysokých škol), vědecko-výzkumných pracovišť, výstavba univerzitního kampusu

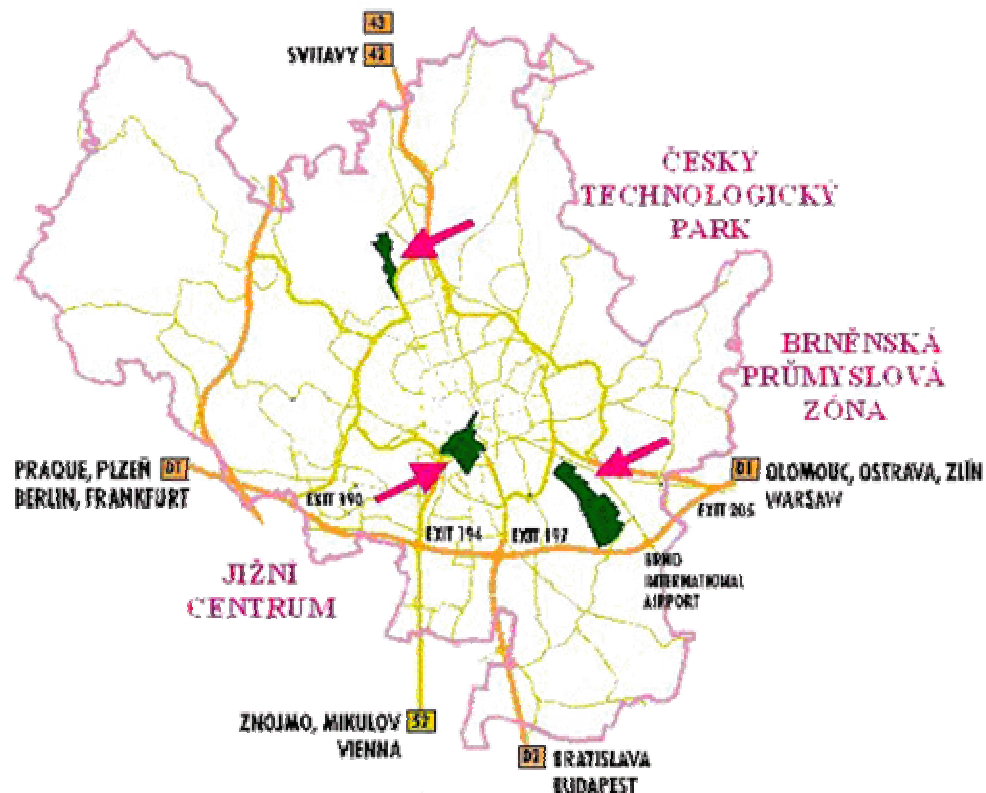
- **tvorba nových pracovních míst, snaha přitáhnout zahraniční firmy, hlavně v sektoru high-tech**
- **výhodná poloha ve střední Evropě, dopravní dostupnost – dopravní uzel páteřní sítě evropských dopravních koridorů, kvalifikovaná pracovní síla, možnosti využití lokalit typu greenfield a brownfield**
- **IBM, Honeywell Controls, Siemens, FEI (Philips Electron Optics), Silicon Graphics, Invensys Control**

Rozvojové zóny

- Brněnská průmyslová zóna – Černovická terasa (typ greenfield, 179 ha)
- Český technologický park (60 ha)
- Městská rozvojová zóna – Jižní centrum (brownfield)
- Průmyslová zóna – Central Trade Park – Modřice u Brna

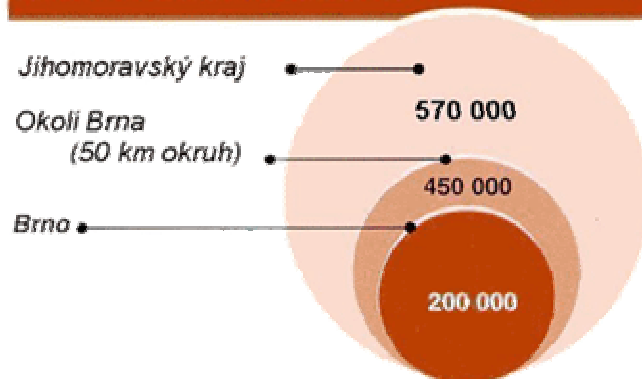
Zdroj: <http://www.brno.cz>

Zaměstnanost

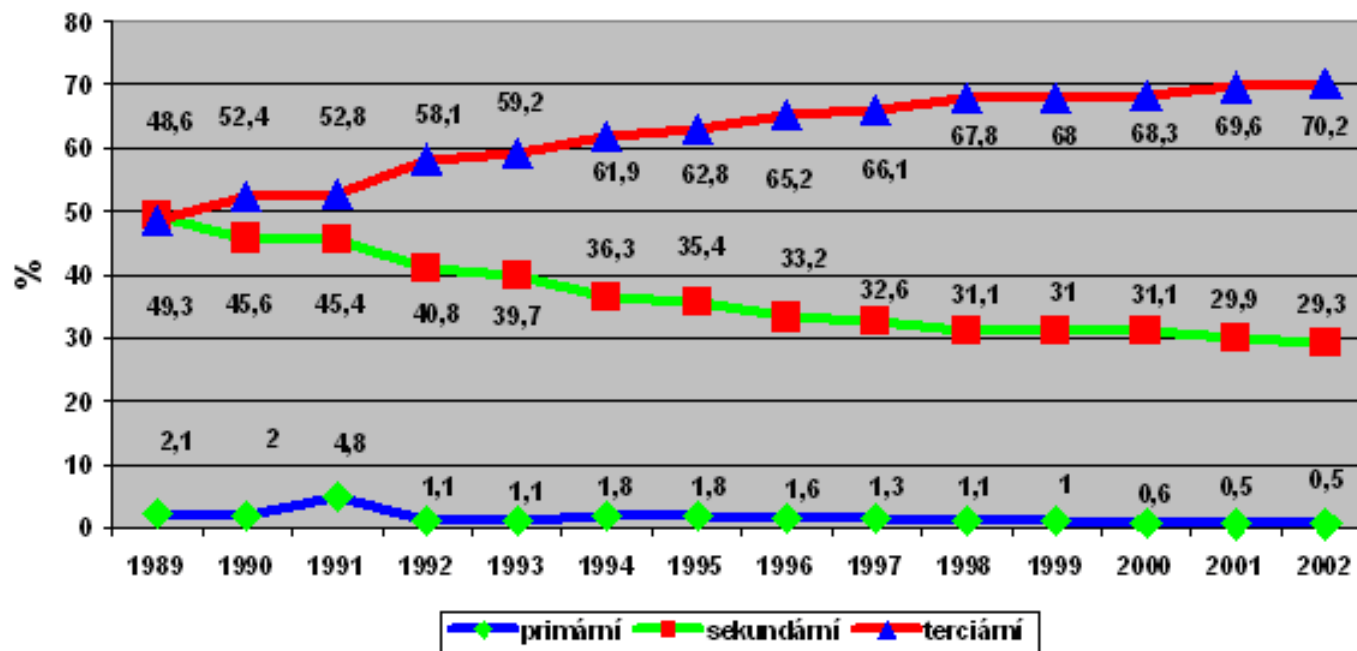
Zdroj: <http://www.brno.cz>

Ekonomicky aktivní obyvatelstvo

**Počet pracovních příležitostí
cca 240 000**

Vývoj zaměstnanosti

Podíl na zaměstnanosti (v %) podle odvětví v roce 2004:

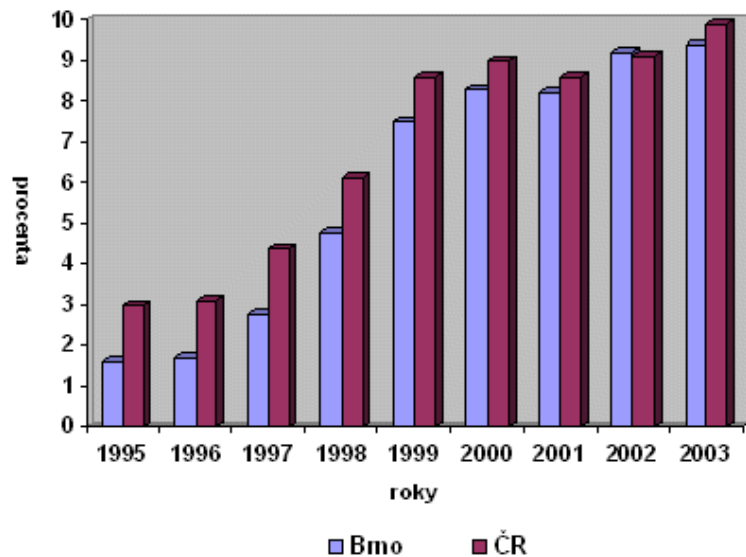
(podniky nad 20 zaměstnanců, zdroj: vlastní šetření, ČSÚ)

Odvětví	%
zemědělství, lesnictví, myslivosti, rybolovu	0,6
průmyslu	18,8
stavebnictví	8,5
obchodu, oprav motorových vozidel	17,3
pohostinství a ubytování	3,9
dopravy a spojů	6,6
peněžnictví a pojišťovnictví	2,2
nemovitostí, služeb, vědy	16,0
veřejné správy a obrany	5,3
školství	8,7
zdravotnictví	7,2
ostatních veřejných a osobních služeb	4,9
CELKEM město Brno	231 932 = 100,0

Nezaměstnanost

Průměrná míra nezaměstnanosti (v %)

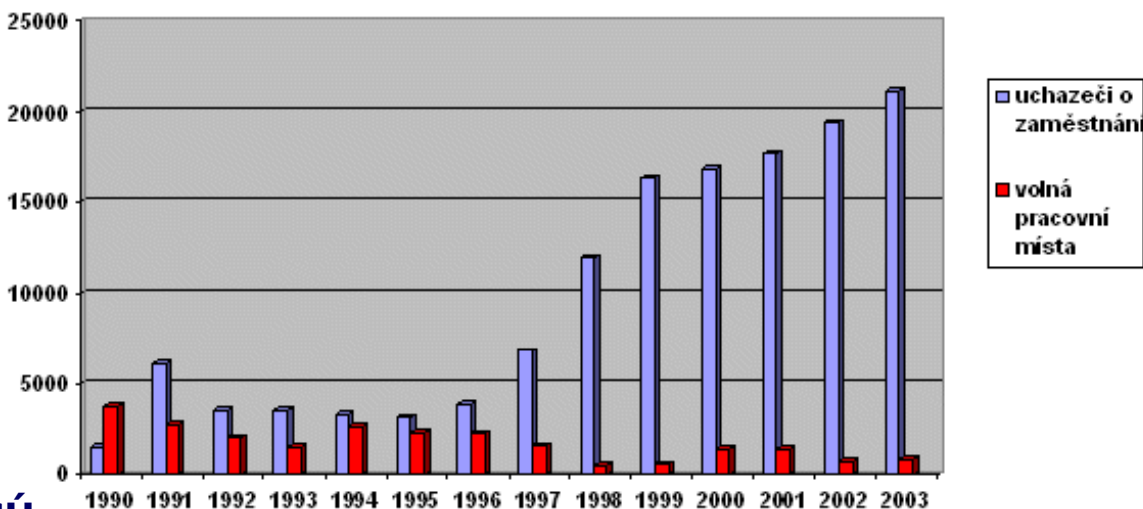

Míra nezaměstnanosti (2004)

ČR 8,9 %

Brno 9,8 %

Jm. kraj 10,1 %

Zdroj: <http://www.brno.cz> a ČSÚ

Dopravní návaznost

Silniční napojení

Zdroj: <http://www.brno.cz>

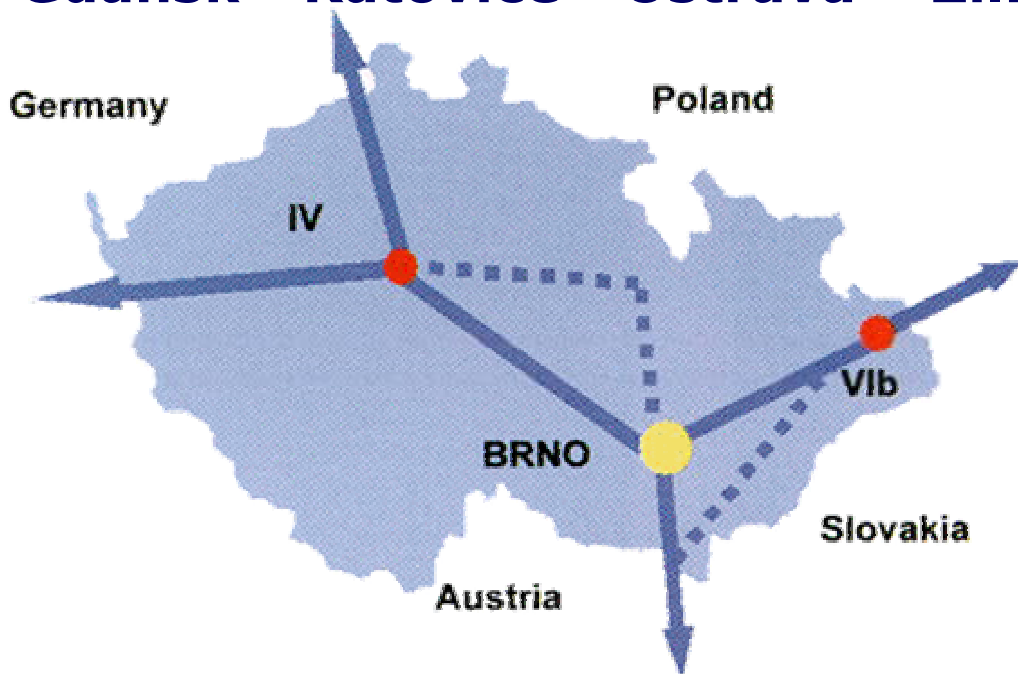
- křižovatka dálnic D1, D2 - součástí transevropských magistrál západ - východ (Francie-Ukrajina: E 50), a transevropských magistrál sever - jih (Skandinávie-Balkán: E 55, E 65)

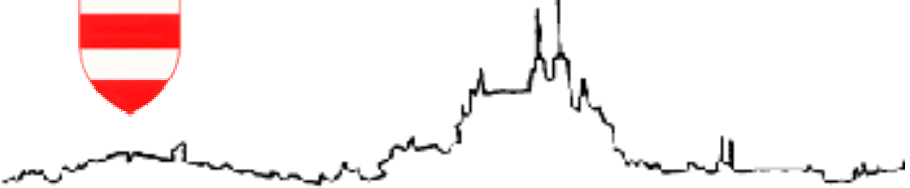

Železniční napojení

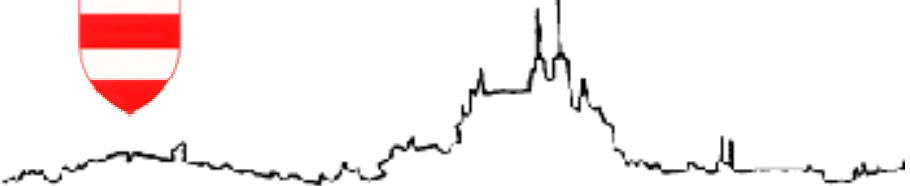
- **železniční trať z Balkánu do západní Evropy a Skandinávie**
- **zastávka vlaků kategorie Euro - City (Praha - Vídeň)**
- **železniční koridory navazující na transevropskou síť TEN zemí Evropské Unie - IV.koridor: Berlín - Praha - Brno - Břeclav - Vídeň / Bratislava a Větev VI.b koridoru Gdaňsk - Katowice - Ostrava - Žilina**

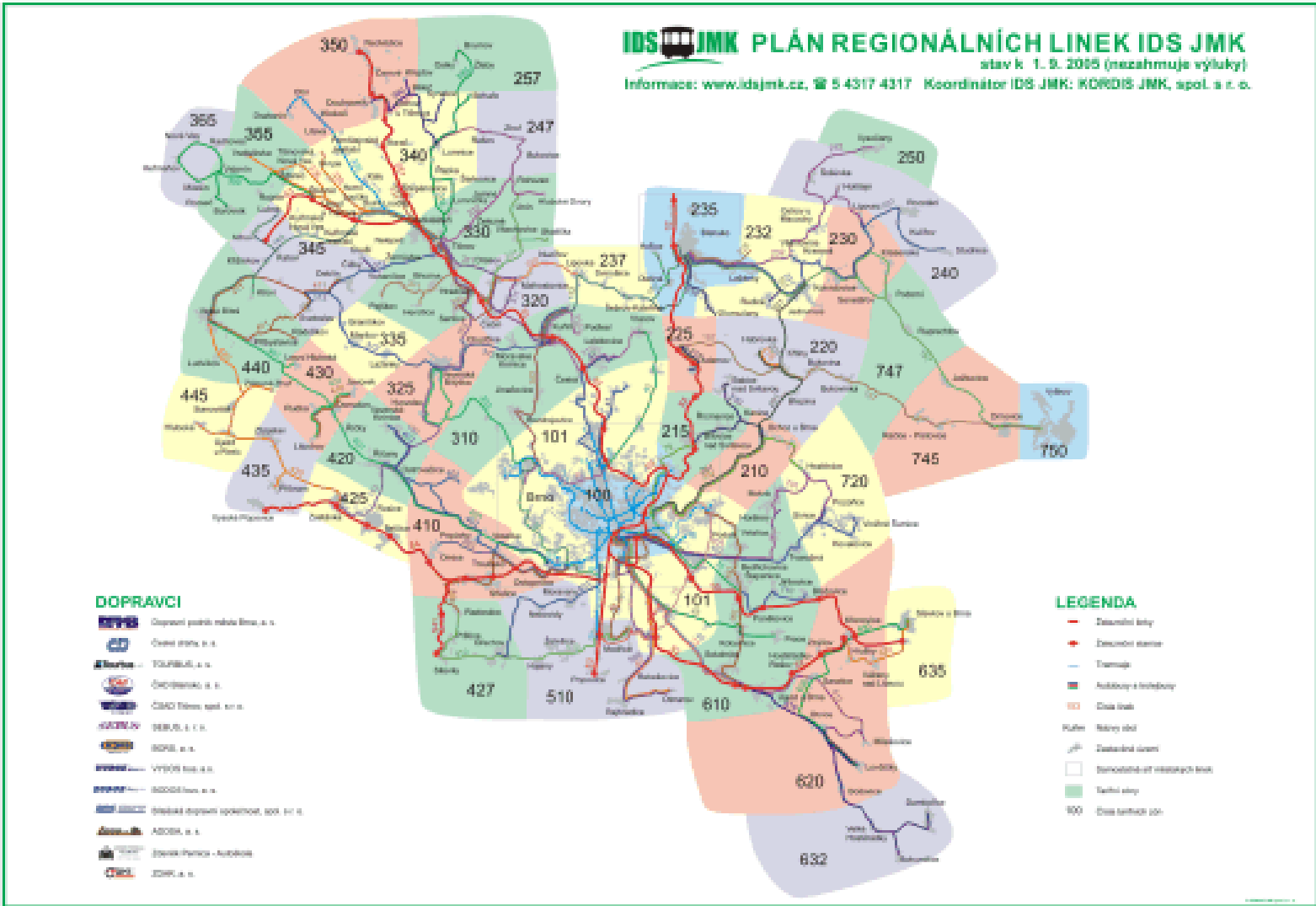

Letecké napojení

- **mezinárodní letiště I. kategorie ICAO (dráha dlouhá 2650 m, široká 60 m)**
- **provoz za všech povětrnostních podmínek**
- **první záložní letiště pro Prahu**
- **v blízkosti mezinárodní letiště v Praze a ve Vídni**

Integrovaný dopravní systém

Zdroj: <http://www.idsjmk.cz>

Stupně ochrany zastavěného území města před automobilovou dopravou

I. stupeň ochrany - na vjezdu do města vede tranzitní vnější dopravu. Tvoří ho dálnice D1, D2 a rychlostní komunikace R52 na Vídeň a R43 na Svitavy.

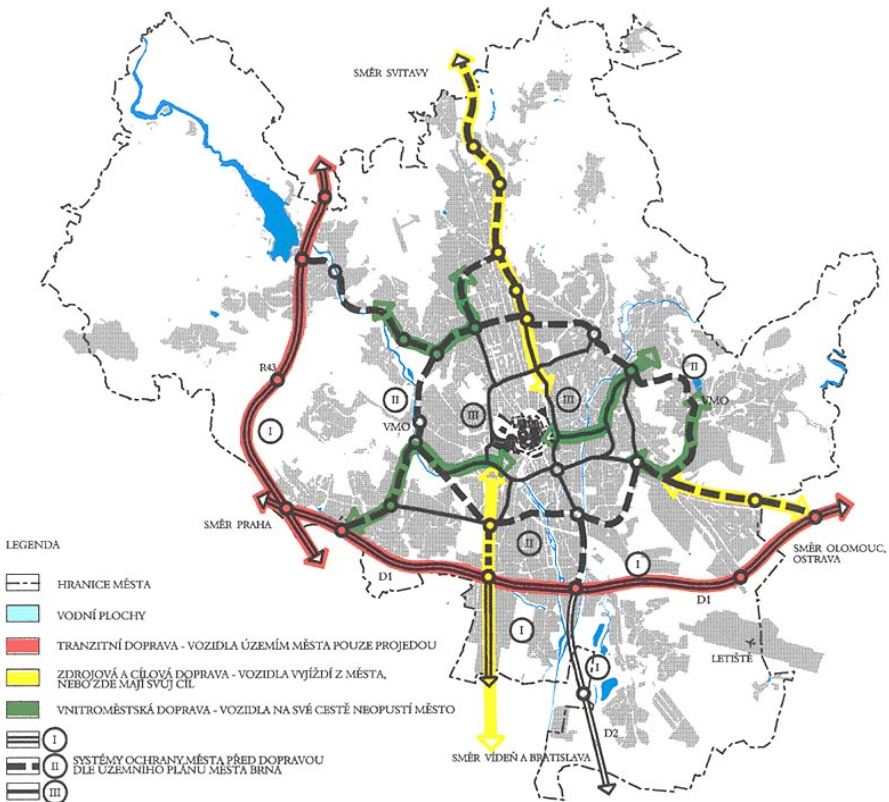
II. stupeň ochrany - tvoří okruh komunikací (velký městský okruh - VMO), který lemuje vnitřní část města. VMO rozvádí vnější dopravu při vyloučení tranzitní dopravy.

III. stupeň ochrany - tvoří okruh komunikací, které lemují centrální historickou zónu města (MMO). Slouží k rozvádění vnitroměstské dopravy a obsluze centra města. Je přípustný pro omezenou tonáž vozidel.

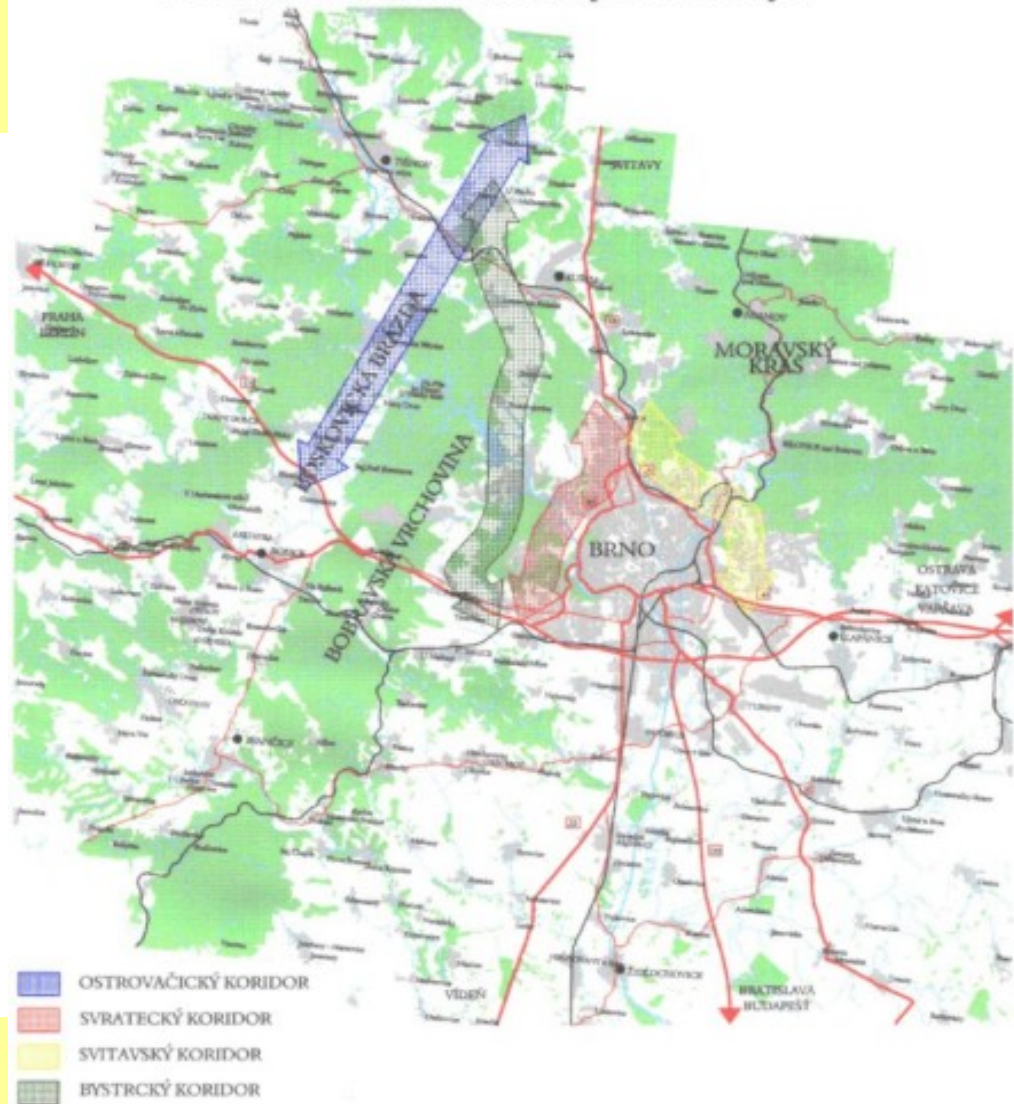

DOPRAVNÍ TRASY PRO OCHRANU ZASTAVĚNÉHO ÚZEMÍ MĚSTA PŘED NADBYTEČNOU DOPRAVOU

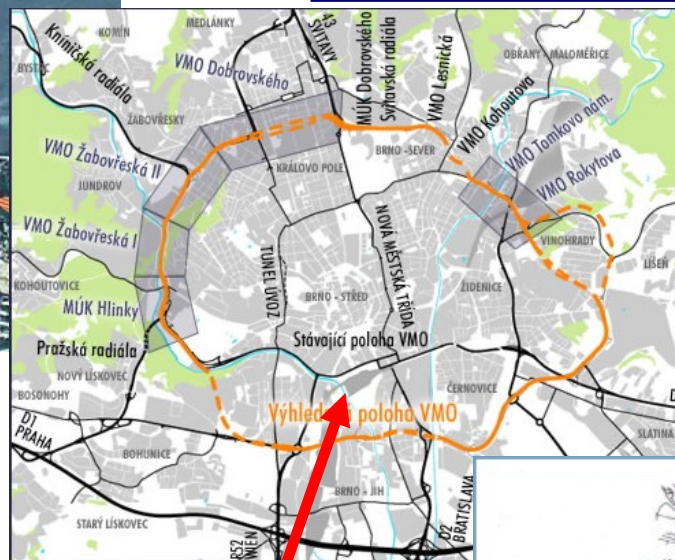
GEOMORFOLOGICKÉ PŘEDPOKLADY ÚZEMÍ PRO ŘEŠENÍ DOPRAVNÍHO SPOJENÍ SEVER - JIH

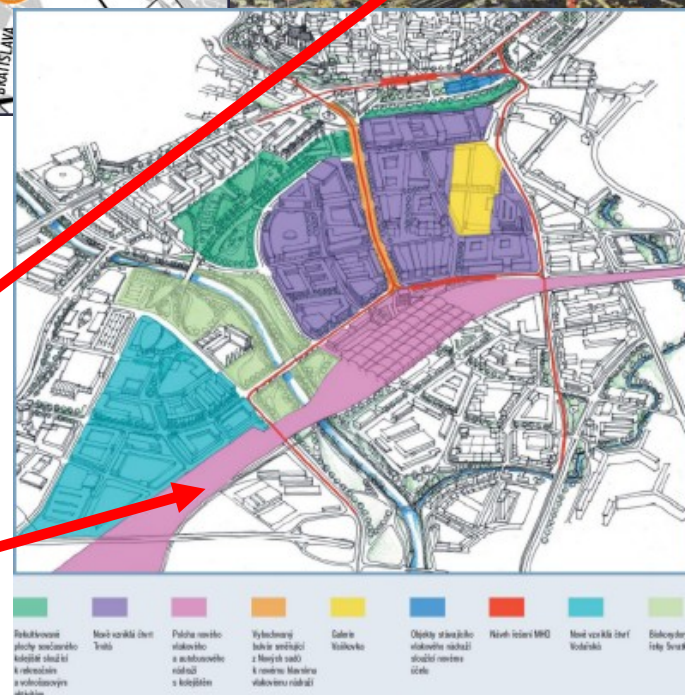

Projekty dopravních staveb

- Rychlostní komunikace R43
- Velký městský okruh
- Severojižní tramvajový diametr
- Přestavba železničního uzlu

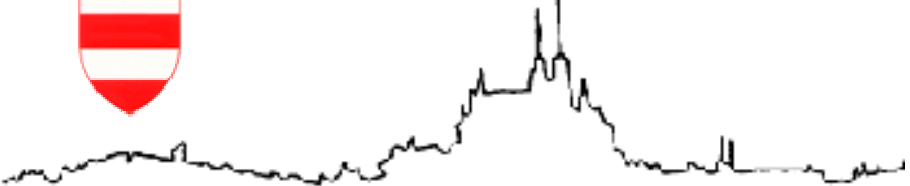
Zdroj: <http://www.brno.cz>

Rozvojové cíle města

Zdroj: <http://www.brno.cz>

- **využití ladem ležících ploch,
regenerace brownfields**
- **revitalizace uvolňovaných
armádních areálů a drážních objektů**
- **dopravní dostupnost Brna
rekonstrukce železničního uzlu
rozšíření sítě MHD a IDSJMK
dostavba VMO a výstavba R43**
- **získání investorů z ČR i ze zahraničí
(malé a střední podniky)**
- **vytvoření atraktivních kvalitních
lokalit**
- **zlepšení životního prostředí**

Mapové zdroje

<http://www.brno.cz>

- **Mapa města – ke snadné orientaci**
- **Územní plán – z roku 1994, dokument pro regulaci rozvoje města**
- **Cenová mapa stavebních pozemků**
- **Ekomapa – lokalizace ekologických institucí, sběren odpadu s vyhledávačem ulic**